

[Wilhelm]

ninger, men kun over for en valgt forsvarer. En beskikket forsvarer har således ubetinget ret til akterne, hvorimod regeringens forslag vil medføre undtagelsesbestemmelser både for den valgte og den beskikkede forsvarer. Her er tale om en klar og en principiel forringelse.

Den nuværende retsplejelovs § 822, stk. 3, fastslår, at forsvareren skal tilsiges til alle retsmøder. Dette gælder udtrykkeligt forundersøgelsen, og det gælder vel at mærke både beskikkede og valgte forsvarere. § 733, stk. 1, fastslår forsvarerens ret til at være til stede ved alle retsmøder. Efter en særlig bestemmelse kan en valgt forsvarer under visse omstændigheder udelukkes, men det gælder kun under forundersøgelsen og kun for en valgt forsvarer. En beskikket forsvarer kan under ingen omstændigheder udelukkes, hvorimod regeringsforslaget vil medføre udelukkelse både af en valgt og en beskikket forsvarer. Det er også en klar og en principiel forringelse.

Steen Folke (VS):

Sammenfattende kan man sige, at efter den gældende retsplejelov kan retten nægte at beskikke den foretrukne forsvarer. Sigtede har derefter mulighed for at vælge, om han alligevel ønsker den pågældende forsvarer med risiko for visse begrænsninger i forsvarerens aktindsigt og ret til at overvære retsmøder under forundersøgelsen, eller han foretrækker en anden forsvarer, som retten kan acceptere som beskikket, og som ikke kan underkastes begrænsninger i aktindsigt og ret til at overvære retsmøder. Denne valgmulighed fjerner regeringen altså med sit forslag. Det indebærer, at man nu totalt kan afvise sigtedes foretrukne forsvarer, og det indebærer risiko for begrænsninger i forsvarerens aktindsigt og ret til at overvære retsmøder, også i tilfælde af, at sigtede har accepteret den forsvarer, som retten er villig til at beskikke.

Vi havde som sagt været parat til at hjælpe justitsministeren igennem med dette lovforslag, selv om vi ikke finder forbedringerne overbevisende, selv om vi finder, at der er behov for anderledes mærkbare ændringer i varetægtsvilkårene, jfr. vores egne ændringsforslag, og selv om vi ikke finder det acceptabelt, at den foretrukne forsvarer i noget

tilfælde overhovedet kan nægtes aktindsigt, blot der ikke på disse afgørende principielle områder var tale om direkte forringelser i forhold til gældende retsplejelov.

For at opfylde dette, skulle man synes, beskedne krav måtte der ud over de indskrænkninger i § 733, som vi allerede havde presset regeringen til, ske følgende: hele nr. 18, dvs. det nye stykke i § 730, som gør det muligt for retten også at afvise en valgt forsvarer, måtte udgå. Mulighederne for at indskrænke forsvarerens rettigheder, dvs. undtagelsesbestemmelserne i §§ 745 og 748, måtte begrænses til kun at gælde for en valgt forsvarer.

Vi har drøftet disse spørgsmål med SF, DKP og de radikale. Disse fire partier var enige om, at dette var det nødvendige minimum, hvis de alvorlige og principielle forringelser skulle undgås, og at vi ikke kunne acceptere mindre, men i givet fald langt måtte foretrække, at retsplejeloven slet ikke blev ændret. Dette var vi enige om endnu den dag, da der endelig efter talløse udsættelser blev skrevet betænkning. Vi kendte regeringens tilbud om at fjerne nr. 3 i § 733, stk. 2, og vi var enige om, at dette ikke var acceptabelt, at det stadig ville betyde helt principielle forringelser, at det stadig ville betyde et afgørende brud med FN-konventionens bestemmelser om minimumsgarantier for retssikkerheden.

Vi beklager meget, at de radikale endnu en gang har vist sig fuldstændig upålidelige at samarbejde med, men vi beklager langt mere, at denne upålidelighed nu medfører, at forringelserne gennemføres, idet de radikale har gjort sig til socialdemokratiets alibi for at vedtage dette lovforslag sammen med fremskridtspartiet.

Jeg skal derefter omtale den besynderlige behandling, spørgsmålet om FN-konventionen har fået under udvalgsarbejdet.

For almindelige mennesker, der ikke er dresseret til det specielle pindehuggeri, man kalder juridisk argumentation, er der ikke nogen som helst tvivl om, at udelukkelse af en forsvarer strider mod FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, som Danmark har undertegnet. Heri har Danmark som et minimum af retsgaranti forpligtet sig til at garantere en sigtet – jeg citerer: »juridisk bistand efter eget valg«, og så kommer regeringen med et forslag, der indebæ-